

PIRMOSIOS PAGALBOS ABĖCĖLĖ

Nukentėjusiojo tyrimas susideda iš pirminio tyrimo, kurio metu įvertinamos ir užtikrinamos pagrindinės gyvybiškai svarbios organizmo funkcijos, ir antrinio tyrimo, kurio metu nustatomi ir gydomi kiti sužalojimai.

Pirminio tyrimo ir pagalbos veiksmų seka sujungta į trumpinį DR ABCD. Atliekant tyrimą ir teikiant pagalbą vadovaujantis DR ABCD principu, kiekviena „raidė“ įvertinama ir iš karto stabilizuojama (pvz., jei „B“ - nekvėpuoja, tai įpučiama), tik po to pereinama prie kitos „raidės“. Kritiškiausiomis situacijomis prisiminkite pirmosios pagalbos DR ABCD principą.

D (angl. Danger) - Pavojus	Prieš prisiartindami prie nelaimės vietos, įvertinkite pavojų sau, nukentėjusiajam ir šalia esantiems žmonėms. Jeigu būtina ir jei tai nekelia pavojaus Jums, pašalinkite nukentėjusiajam pavojų keliantį veiksnių arba nukentėjusįjį perkelkite į saugią vietą.
R (angl. Response) - Atsakas	Įvertinkite sąmonę. Iškvieskite greitąją medicinos pagalbą. Jei nukentėjusysis nesąmoningas, reikalaukite defibriliatoriaus (žr. „Pradinis gaivinimas“). Suteikite nukentėjusiajam pradinę patogiausią padėtį.
A (angl. Airway) - Kvėpavimo takai	Jei įtariate, kad yra stuburo trauma, galvą ir kaklą stabilizuokite neutralioje padėtyje. Užtikrinkite, kad kvėpavimo takai būtų atviri.
B (angl. Breathing) - Kvėpavimas	Įvertinkite ir užtikrinkite kvėpavimą
C (angl. Circulation) - Kraujotaka	Įvertinkite ir užtikrinkite kraujotaką. Stabdykite kraujavimą.
D (angl. Defibrillation, Disability) - Defibriliacija, negalios nustatymas	Jei nukentėjusysis nesąmoningas ir nekvėpuoja, atlikite defibriliaciją automatinio išorinio defibriliatoriumi (žr. „Pradinis gaivinimas“). Jei nukentėjusysis sąmoningas, įvertinkite nervų

	sistemos būklę.
--	-----------------

Atlikus pirminį tyrimą, suteikus pagalbą vadovaujantis principu DR ABCD ir įsitikinus, kad pagrindinės gyvybinės funkcijos (sąmonė, kvėpavimas, kraujotaka) neišnykusios ir nukentėjusysis nekraujuoja, atliekamas antrinis tyrimas:

- Apklausoma nukentėjusysis ir liudininkai (nusiskundimai, alergija, vartojami vaistai, buvusios ar esamos ligos, neštumas, valgio laikas, įvykio aplinkybės).
- Nukentėjusysis apžiūrimas ir apčiupinėjamas nuo galvos iki kojų.
- Tvarstomos žaizdos, imobilizuojamos lūžusios kūno vietos.
- Stebimos gyvybinės funkcijos: sąmonė, kvėpavimas, kraujotaka (pulsas).
- Nukentėjusiajam suteikiama galutinė geriausia padėtis.
- Nukentėjusysis apklojamas, kad nesušaltų.
- Neduodama gerti, valgyti, rūkyti.